

Η λειτουργία της κανονιστικής συμμορφώσεως στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και η εμπειρία της Alpha Bank

ΤΟΥ **ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΑΝΩΛΑΚΕΝΑ**

Διευθυντού Διευθύνσεως Κανονιστικής Συμμορφώσεως, Alpha Bank

1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Μεταξύ των σημαντικότερων προκλήσεων που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα πιστωτικά ιδρύματα, αλλά και γενικότερα οι επιχειρήσεις κατά τα επόμενα χρόνια συγκαταλέγεται και η σωστή διαχείριση των ρυθμιστικών αλλαγών, που θα προκύψουν από την εφαρμογή των αρχών της εταιρικής διακυβερνήσεως και ειδικότερα της νέας Πράξεως του Διοικητού της Τραπεζής της Ελλάδος 2577/9.3.2006 σχετικά με την αξιολόγηση και την οργάνωση των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και τις σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων, του Νέου Πλαισίου Κεφαλαιακής Επάρκειας της Επιτροπής της Βασιλείας (γνωστό και ως «Βασιλεία II»), των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και των κοινοτικών οδηγιών για την πρόληψη και καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες καθώς και η προσαρμογή στα νέα δεδομένα έγκαιρα και αποτελεσματικά και με το λιγότερο δυνατό κόστος. Η αδυναμία συμμορφώσεως με το συνεχώς μεταβαλλόμενο κανονιστικό πλαίσιο μπορεί να επιφέρει σημαντική ζημία στη φήμη των πιστωτικών ιδρυμάτων ή να προκαλέσει την επιβολή κυρώσεων, ενώ αντίθετα μία προληπτική και σωστή αντιμετώπιση των ρυθμιστικών εξελίξεων εξασφαλίζει όχι μόνον την πλήρη συμμόρφωση με το υπάρχον κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και τη δυνατότητα εντοπισμού περιοχών νέων ευκαιριών και ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.

2. Η αναγκαιότητα και το εύρος της ρυθμιστικής παρεμβάσεως στο χρηματοπιστωτικό σύστημα

Το ρυθμιστικό πλαίσιο, το οποίο διέπει τη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος είναι ιδιαίτερα εκτεταμένο και έγκειται στην ανάγκη που υφίσταται για:

- τη διασφάλιση της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος (πρόληψη, διαχείριση και διευθέτηση τραπεζικών κρίσεων),
- τη διασφάλιση της φήμης του τραπεζικού συστήματος (συνίσταται στην πρόληψη του οικονομικού εγκλήματος στο τραπεζικό σύστημα),
- τη διασφάλιση της προστασίας του καταναλωτή τραπεζικών υπηρεσιών (συνίσταται στην αποκατάσταση αφενός της ασυμμετρίας πληροφόρησης μεταξύ καταναλωτή και προμηθευτή, αφετέρου στην αποκατάσταση της διαπραγματευτικής αδυναμίας του καταναλωτή έναντι του προμηθευτή),
- τη διασφάλιση της προστασίας της εύρυθμης λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού πληρωμών και χρεογράφων,
- τη διασφάλιση της προστασίας της εύρυθμης λειτουργίας των κεφαλαιαγορών και
- την πρόληψη της χρήσεως του χρηματοπιστωτικού συστήματος για την τέλεση οικονομικών εγκλημάτων.

3. Η ένταξη της λειτουργίας της κανονιστικής συμμορφώσεως στο υπάρχον κανονιστικό πλαίσιο

3.1. Η έννοια και η σημασία της λειτουργίας της κανονιστικής συμμορφώσεως

Δεδομένης της εκτάσεως του ρυθμιστικού πλαισίου, το οποίο διέπει το οικονομικό περιβάλλον, καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικός ο ρόλος της λειτουργίας κανονιστικής συμμορφώσεως, όπως αυτή ορίζεται παρακάτω, δηλαδή ως «μία ανεξάρτητη λειτουργία, η οποία αναγνωρίζει, αξιολογεί, συμβουλεύει, παρακολουθεί και υποβάλλει αναφορές σχετικά με τον κίνδυνο μη συμμορφώσεως του πιστωτικού ιδρύματος με το εκάστοτε κανονιστικό πλαίσιο».

Η έννοια της κανονιστικής συμμορφώσεως ωστόσο δεν είναι νέα. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, για παράδειγμα, υφίσταται από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 στα πλαίσια σεβασμού των κανόνων σωστής επιχειρηματικής συμπεριφοράς και έκτοτε έχει επεκταθεί και σε άλλους τομείς.

Αντίστοιχα και σε πολλές ηπειρωτικές ευρωπαϊκές χώρες έχει αναπτυχθεί η λειτουργία της κανονιστικής συμμορφώσεως, βασισμένη στην κανονιστική υποχρέωση των τραπεζών και των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών να έχουν επαρκή διοικητικά και λογιστικά συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Επιπλέον και η ανάγκη συμμορφώσεως με απαιτή-

σεις που σχετίζονται με την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες έχει ενισχύσει την καθιέρωση της λειτουργίας της κανονιστικής συμμορφώσεως σε συγκεκριμένες χώρες. Έτσι, αν και η έννοια της κανονιστικής συμμορφώσεως είναι ακόμη σε εμβρυϊκό στάδιο σε ορισμένες πειρωτικές ευρωπαϊκές χώρες, εξελίσσεται ωστόσο πολύ γρήγορα.

Τη μεγαλύτερη παράδοση όμως ως προς τη λειτουργία της κανονιστικής συμμορφώσεως έχουν οι ΗΠΑ, όπου η πρώτη σχετική νομοθεσία τοποθετείται χρονολογικά στις δεκαετίες του 1930 και 1940, ενώ έκτοτε έχει εξελιχθεί σημαντικά προσαρμοζόμενη είτε στην αμερικανική εσωτερική νομοθεσία είτε στο συνεχώς μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον στο οποίο καλούνται να δραστηριοποιηθούν τα πιστωτικά ιδρύματα.

Σε εθνικό επίπεδο η λειτουργία της κανονιστικής συμμορφώσεως αποτελεί υπό το πρίσμα της προσφάτως θεσπισθείσας Πράξεως του Διοικητού της Τραπεζής της Ελλάδος (στο εξής ΠΔ/ΤΕ) 2577/9.3.2006 μαζί με τη διαχείριση κινδύνων και την εσωτερική επιθεώρηση, τα απαραίτητα συστατικά στοιχεία για τη δόμηση ενός επαρκούς και αποτελεσματικού Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, ενώ με την εν λόγω ΠΔ/ΤΕ η θεσμοθέτηση Μονάδας Κανονιστικής Συμμορφώσεως ή η ανάθεση των σχετικών καθηκόντων σε εξουσιοδοτημένους προς τούτο υπαλλήλους μετά από έγκριση της Τραπεζής της Ελλάδος καθίσταται πλέον υποχρεωτική.

Η σημασία της υπάρξεως λειτουργίας κανονιστικής συμμορφώσεως είναι μεγάλη, δεδομένου ότι ένα δυναμικό πρόγραμμα κανονιστικής συμμορφώσεως:

- Προσδίδει κύρος και διαφυλάσσει την εταιρική ταυτότητα.
- Απευθύνεται στην οργανωτική ακεραιότητα, το θεμελιώδη λίθο της ηθικής εταιρικής συμπεριφοράς.
- Συνάδει στο κτίσιμο ισχυρής φήμης στο επιχειρησιακό περιβάλλον (στους πελάτες, μετόχους, υπαλλήλους και στο κοινωνικό σύνολο εν γένει).

3.2. Στατική και δυναμική διάσταση

Η λειτουργία της κανονιστικής συμμορφώσεως έχει δύο διαστάσεις, τη στατική και τη δυναμική.

Η στατική της διάσταση έγκειται αφενός στην ταυτοποίηση, αξιολόγηση και παρακολούθηση του κινδύνου της Τραπεζής και του Ομίλου από τη μη συμμόρφωση προς το εκάστοτε κανονιστικό πλαίσιο, αφετέρου στη διασφάλιση της συμμορφώσεως της Τραπεζής και των εταιρειών του Ομίλου στο εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Αντίστοιχα η δυναμική διάσταση της λειτουργίας της κανονιστικής συμμορφώσεως έγκειται στην έγκαιρη ενημέρωση της Διοικήσεως αναφορικά με τις επικείμενες εξελίξεις στο κανονιστικό πλαίσιο με στόχο την αξιολόγηση των επιπτώσεων των επερχομένων μεταβολών στη λειτουργία της Τραπέζης και του Ομίλου.

3.3. Σκοπός συστάσεως μιας Μονάδας Κανονιστικής Συμμορφώσεως

Ο σκοπός συστάσεως μιας Μονάδας Κανονιστικής Συμμορφώσεως συνίσταται στην πρόληψη και την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων μη συμμορφώσεως προς το εκάστοτε κανονιστικό πλαίσιο, που μπορεί να προκύψουν από την επιχειρησιακή δραστηριότητα του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, με τη θέσπιση καταλλήλων πολιτικών και διαδικασιών και την υιοθέτηση μηχανισμών αναγνώρισεως, ελέγχου και παρακολουθήσεως των σχετικών κινδύνων, με απώτερο σκοπό τη διαφύλαξη της ακεραιότητας και της φήμης του Οργανισμού.

3.4. Αρμοδιότητες Μονάδας Κανονιστικής Συμμορφώσεως

Μερικές από τις βασικές αρμοδιότητες με τις οποίες επιφορτίζεται μια Μονάδα Κανονιστικής Συμμορφώσεως είναι οι ακόλουθες:

- Επικοινωνεί και εκπροσωπεί τον Οργανισμό στις εποπτικές αρχές, τους ελεγκτικούς μηχανισμούς και τα θεσμικά και ρυθμιστικά όργανα.
- Ενημερώνει και συμβουλεύει τη Διοίκηση για τις συνέπειες των αποφάσεων των εποπτικών αρχών και θεσμικών οργάνων.
- Μεριμνά για την προώθηση και καλλιέργεια των αρχών της κανονιστικής συμμορφώσεως σε όλο τον Οργανισμό.
- Έχει την ευθύνη υλοποιήσεως της πολιτικής κανονιστικής συμμορφώσεως, θεσπίζει διαδικασίες, προβαίνει σε ελέγχους για την ορθή εφαρμογή τους και προτείνει τη λήψη προληπτικών και διορθωτικών μέτρων.
- Αξιολογεί τη συμβατότητα των εσωτερικών διαδικασιών και πρακτικών του Οργανισμού με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, εντοπίζοντας τυχόν ανεπάρκειες και παρατυπίες, και εισηγείται τις απαιτούμενες προσαρμογές, βελτιώσεις και τροποποιήσεις.
- Υλοποιεί την πολιτική του οργανισμού για την πρόληψη και την καταστολή νομιμοποιήσεως εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- Παρακολουθεί και αξιολογεί τις διαδικασίες σχεδιασμού, αναπτύξεως και διαθέσεως προϊόντων και υπηρεσιών.
- Παρακολουθεί την εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- Επιμελείται την εφαρμογή του κώδικα εταιρικής διακυβερνήσεως και του κώδικα δεοντολογίας μέσω των εσωτερικών διαδικασιών.

- Έχει την εποπτεία και παρέχει την αναγκαία καθοδήγηση όλων των Υπευθύνων Κανονιστικής Συμμορφώσεως (Compliance Officers) του Οργανισμού.
- Επιμελείται την έκδοση γραπτών οδηγιών προς το προσωπικό (εγχειρίδια) και εκπονεί το ετήσιο πρόγραμμα εκπαίδευσης και επιμορφώσεως για την κανονιστική συμμόρφωση.
- Παρακολουθεί, ελέγχει και αξιολογεί τον κίνδυνο μη συμμορφώσεως με το εκάστοτε κανονιστικό πλαίσιο, που αντιμετωπίζει ο Οργανισμός και εισηγείται την αποτελεσματική διαχείρισή του.

3.5. Κίνδυνος μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο

Ως κίνδυνος μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο ορίζεται ο κίνδυνος επιβολής νομικών κυρώσεων, οικονομικής ζημίας ή απώλειας φήμης που μπορεί να υποστεί ο Οργανισμός, ως συνέπεια της αποτυχίας του να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το ισχύον δίκαιο, τους κανονισμούς, τους κώδικες επικοινωνίας και συμπεριφοράς και τα πρότυπα καλής πρακτικής.

Ορισμένες ειδικές περιοχές κινδύνων μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο, στις οποίες θα μπορούσε να γίνει ενδεικτική αναφορά είναι οι εξής:

- Εταιρική διακυβέρνηση (π.χ. συγκρούσεις συμφερόντων)
- Προστασία του καταναλωτή τραπεζικών υπηρεσιών
- Κεφαλαιαγορά - Χειραγώγηση της αγοράς
- Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Τραπεζικό απόρρητο
- Πρόληψη και καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες («ξέπλυμα χρήματος») - Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας
- Καταπολέμηση της απάτης

3.6. Αρχές κανονιστικής συμμορφώσεως όπως έχουν προσδιορισθεί στο κείμενο της Επιτροπής της Βασιλείας “Compliance function in banks”

Η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία έχει θεσπίσει ένα πλαίσιο αρχών κανονιστικής συμμορφώσεως, το οποίο συνίσταται στα εξής:

Αρχή 1n: Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης (στο εξής Δ.Σ.) έχει την ευθύνη της επίβλεψης της διαχείρισης του κινδύνου μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο. Το Δ.Σ. πρέ-

πει να εγκρίνει την πολιτική κανονιστικής συμμορφώσεως της Τραπεζής με την έκδοση ενός επισήμου εγγράφου που να καθιερώνει μία μόνιμη και αποτελεσματική λειτουργία κανονιστικής συμμορφώσεως. Τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, το Δ.Σ. ή Επιτροπή του Δ.Σ. (π.χ. Επιτροπή Ελέγχου) θα πρέπει να αναθεωρεί την πολιτική κανονιστικής συμμορφώσεως της Τραπεζής και την τρέχουσα υλοποίησή της για την αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο η τράπεζα διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον κίνδυνο μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο.

Αρχή 2η: Τα ανώτερα στελέχη της Τραπεζής είναι υπεύθυνα για την αποτελεσματική διαχείριση της Τραπεζής του κινδύνου μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο.

Αρχή 3η: Τα ανώτερα στελέχη είναι υπεύθυνα για τη δημιουργία και παρακολούθηση μιας καταγεγραμμένης πολιτικής κανονιστικής συμμορφώσεως και την υποβολή αναφορών στο Δ.Σ. τουλάχιστον μία φορά ετησίως για την τρέχουσα υλοποίησή της.

Αρχή 4η: Τα ανώτερα στελέχη είναι υπεύθυνα για την καθιέρωση μιας μόνιμης και αποτελεσματικής λειτουργίας κανονιστικής συμμορφώσεως εντός της Τραπεζής ως μέρος της πολιτικής της για την κανονιστική συμμόρφωση.

Αρχή 5η: Η λειτουργία της κανονιστικής συμμορφώσεως θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Τραπεζής, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται η συνεργασία της Μονάδας Κανονιστικής Συμμορφώσεως με τη Διοίκηση ή με άλλες μονάδες, όπως π.χ. η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεωρήσεως, το Νομικό Τμήμα, η Μονάδα Διαχειρίσεως Κινδύνων κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξασφαλίζονται τα ακόλουθα: (α) η εν λόγω λειτουργία να έχει επίσημη μορφή, (β) να υπάρχει Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμορφώσεως σε επίπεδο Ομίλου ή κεντρική μονάδα που να συντονίζει τη διαχείριση του κινδύνου μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο, (γ) αποφυγή συγκρούσεως συμφερόντων μεταξύ αρμοδιοτήτων κανονιστικής συμμορφώσεως και άλλων αρμοδιοτήτων με τις οποίες έχει επιφορτισθεί το προσωπικό της Μονάδας Κανονιστικής Συμμορφώσεως ή ο επικεφαλής αυτής και (δ) πρόσβαση του προσωπικού της ΜΚΣ σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

Αρχή 6η: Η ΜΚΣ θα πρέπει να διαθέτει όλους τους απαραίτητους πόρους για την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων της.

Αρχή 7η: Ο ρόλος της λειτουργίας της κανονιστικής συμμορφώσεως έγκειται στην υποβοήθηση των ανωτέρων στελεχών του πιστωτικού ιδρύματος ως προς την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο, που αντιμετωπίζει το πιστωτικό ίδρυμα.

Αρχή 8n: Το εύρος και η έκταση των δραστηριοτήτων της ΜΚΣ θα πρέπει να υπόκεινται σε περιοδική επαναξιολόγηση από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

Αρχή 9n: Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους εφαρμοστέους κανόνες σε όλες τις περιοχές όπου δραστηριοποιούνται και η οργάνωση, η δομή, καθώς και οι αρμοδιότητες της ΜΚΣ θα πρέπει να είναι συνεπείς με τις τοπικές κανονιστικές απαιτήσεις.

Αρχή 10n: Η κανονιστική συμμόρφωση θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως βασική δραστηριότητα διαχείρισης του κινδύνου εντός του πιστωτικού ιδρύματος. Συγκεκριμένα καθήκοντα της ΜΚΣ μπορούν να ανατεθούν σε τρίτους, αλλά θα πρέπει να υπόκεινται σε κατάλληλη επίβλεψη από τον επικεφαλής της ΜΚΣ.

4. Η λειτουργία της κανονιστικής συμμορφώσεως στην ALPHA BANK

4.1. Η σύσταση της Μονάδας Κανονιστικής Συμμορφώσεως στην ALPHA BANK

Στο πλαίσιο αυτό η ALPHA BANK έχει συστήσει ήδη από το Μάρτιο του 2005 τη Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμορφώσεως, η λειτουργία της οποίας αποσκοπεί:

- Στον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση του κινδύνου στον οποίο μπορεί να εκτεθεί η Τράπεζα και ο Όμιλος λόγω της αδυναμίας συμμορφώσεως προς το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.
- Στην ενημέρωση της Διοικήσεως αναφορικά με την έκθεση της Τραπέζης και του Ομίλου στον κίνδυνο μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο και τις κατάλληλες μεθόδους διαχείρισής του, και
- Στη διαρκή παρακολούθηση των μεταβολών που επέρχονται ή επίκεινται, στο κανονιστικό πλαίσιο, με στόχο την ενημέρωση της Διοικήσεως, ώστε να καθίσταται δυνατή η έγκαιρη αξιολόγηση των επιπτώσεών τους στη λειτουργία της Τραπέζης και του Ομίλου.

4.2. Η ένταξη της στο οργανόγραμμα της ALPHA BANK

Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμορφώσεως της ALPHA BANK υπάγεται οργανικά στη Γενική Διεύθυνση, αναφέρεται στην Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee) και υπόκειται στον έλεγχο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, ενώ απολαμβάνει ανεξαρτησίας έναντι των λειτουργικών μονάδων της Τραπέζης και των εταιρειών του Ομίλου.

4.3. Επιδιωκόμενοι στόχοι της Μονάδας Κανονιστικής Συμμορφώσεως

Ορισμένοι από τους επιδιωκόμενους στόχους της ΜΚΣ είναι οι εξής:

- Η συνεχής και αδιάλειπτη συμμόρφωση της λειτουργίας της Τραπέζης και του Ομίλου προς το θεσμικό και ευρύτερο κανονιστικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθότητα και νομιμότητα των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων.
- Η θέσπιση διαδικασιών και συστημάτων αξιολογήσεως και ελέγχου σε όλες τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της Τραπέζης και του Ομίλου, ώστε να παρέχεται το κατάλληλο πλαίσιο αναγνώρισεως και διαχειρίσεως των κινδύνων μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο.
- Η θεμελίωση της νοοτροπίας συμμορφώσεως (compliance culture) ως πρότυπο εταιρικής συμπεριφοράς.
- Η συνεχής ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού ώστε να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τους κινδύνους μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο, που αφορούν τα προϊόντα και τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τις υποδομές και τις λειτουργίες, αλλά και να προλαμβάνουν και εμποδίζουν τη διενέργεια συναλλαγών που εμπίπτουν στην κατηγορία των οικονομικών ή άλλων εγκλημάτων.
- Η ενίσχυση της εταιρικής ταυτότητας διεθνώς με την απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.

4.4. Αρμοδιότητες της Μονάδας Κανονιστικής Συμμορφώσεως της ALPHA BANK

Το αντικείμενο ενασχολήσεως της Διευθύνσεως είναι αρκετά ευρύ και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τις εξής αρμοδιότητες:

- Ευθύνη για την υλοποίηση της πολιτικής κανονιστικής συμμορφώσεως της Τραπέζης και του Ομίλου.
- Εκπόνηση του ετήσιου Προγράμματος Κανονιστικής Συμμορφώσεως της Τραπέζης και του Ομίλου, στο οποίο καθορίζονται οι ενέργειες κανονιστικής συμμορφώσεως όλων των λειτουργικών μονάδων, η εφαρμογή ή/και η αναθεώρηση συγκεκριμένων πολιτικών και διαδικασιών, καθώς και η πολιτική εκπαίδευσης, επιμορφώσεως και κατάρτισης του Προσωπικού σε θέματα κανονιστικής συμμορφώσεως.
- Συνεργασία με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών καθώς και με τις λειτουργικές μονάδες της Τραπέζης και του Ομίλου από τις οποίες απορρέει κατά κύριο λόγο ο κίνδυνος μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο, ζητώντας και λαμβάνοντας τις απαιτούμενες πληροφορίες σε θέματα αρμοδιότητάς της.

- Εντοπισμός και αξιολόγηση σε διαρκή βάση του μεγέθους του κινδύνου μη συμμορφώσεως με το κανονιστικό πλαίσιο, που αντιμετωπίζει η τράπεζα και οι εταιρείες του Ομίλου και εισηγήσεις προς τη Διοίκηση προτάσεων για την αποτελεσματική διαχείρισή του.
- Αξιολόγηση της συμβατότητας των εσωτερικών διαδικασιών και πρακτικών των λειτουργικών μονάδων της Τραπέζης και των εταιρειών του Ομίλου με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, εντοπίζοντας τυχόν ανεπάρκειες και παρατυπίες, και εισηγήσεις προς τη Διοίκηση για τις απαιτούμενες προσαρμογές, βελτιώσεις και τροποποιήσεις.
- Έγκαιρος εντοπισμός, σε συνεργασία με άλλες λειτουργικές μονάδες της Τραπέζης και εταιρείες του Ομίλου, των ευκαιριών ή των κινδύνων που απορρέουν από την εξέλιξη του κανονιστικού πλαισίου, αξιολόγησή τους και υποβολή στη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα σχετικών εκθέσεων, εισηγούμενη τις προσφορότερες μεθόδους προσαρμογής.
- Ευθύνη για τη θέσπιση των καταλλήλων διαδικασιών για την ορθή εφαρμογή του Προγράμματος Κανονιστικής Συμμορφώσεως της Τραπέζης και του Ομίλου. Ειδικότερα:
 - Αξιολόγηση, σε συνεργασία με τις αρμόδιες λειτουργικές μονάδες της Τραπέζης και του Ομίλου, κατά πόσο τα προσφερόμενα προϊόντα και οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου και σχετική ενημέρωση της Διοικήσεως.
 - Έγκαιρη αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων που εκπορεύονται από την ανάπτυξη νέων προϊόντων, την υιοθέτηση νέων πρακτικών και την έναρξη συνεργασίας με πελάτες και προμηθευτές.
 - Υλοποίηση της πολιτικής και των διαδικασιών της Τραπέζης και του Ομίλου για την πρόληψη και καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- Ενημέρωση των λειτουργικών μονάδων της Τραπέζης και του Ομίλου και παροχή οδηγιών προς αυτές, σε θέματα αρμοδιότητάς της, μέσω εγχειριδίων κανονιστικής συμμορφώσεως, εσωτερικών κωδίκων δεοντολογίας και πρακτικών κατευθυντηρίων γραμμών, με στόχο την ορθή εφαρμογή του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου και εποπτεία της εφαρμογής τους.
- Έλεγχοι για τον εντοπισμό τυχόν παραβιάσεων είτε των αρχών της Πολιτικής Κανονιστικής Συμμορφώσεως είτε του Προγράμματος Κανονιστικής Συμμορφώσεως ζητώντας, εάν απαιτείται, τον ορισμό ανεξάρτητων ελεγκτών και υποβολή εκθέσεων προς τη Διοίκηση σε περίπτωση διαπιστώσεως παραβιάσεων.
- Εποπτεία των Υπευθύνων Κανονιστικής Συμμορφώσεως αρμοδίων για τα καταστάματα εξωτερικού της Τραπέζης και τις εταιρείες του Ομίλου του εσωτερικού καθώς και εκείνων που είναι εγκατεστημένες στην αλλοδαπή.
- Ευθύνη της επικοινωνίας της Τραπέζης καθώς και της εκπροσωπήσεώς της στους φορείς από τους οποίους εκπορεύονται οι διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου, ιδίως με τις εθνικές αρμόδιες αρχές εποπτείας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, για θέματα αρμοδιότητάς της.

4.5. Πρόγραμμα κανονιστικής συμμορφώσεως

Με γνώμονα τις προαναφερθείσες αρμοδιότητες η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμορφώσεως έχει καταρτίσει πρόγραμμα κανονιστικής συμμορφώσεως, το οποίο έχει ως βασικούς στόχους τον προσδιορισμό και την καταγραφή των απαιτούμενων ενεργειών για τη συνεπή εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της Τραπέζης ως πιστωτικού ιδρύματος και των εταιρειών του Ομίλου, την προτεραιότητα υλοποίησής τους και την παρακολούθηση της εφαρμογής τους από της αρμόδιες μονάδες. Βασικό άξονα δραστηριοποίησης αποτελούν η συστηματική παρακολούθηση των επικείμενων κανονιστικών εξελίξεων και ο εντοπισμός και αξιολόγηση των κινδύνων που απορρέουν από τη μη συμμόρφωση της Τραπέζης και των εταιρειών του Ομίλου προς το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

5. Συμπερασματικές παρατηρήσεις

Συμπερασματικά, η λειτουργία της κανονιστικής συμμορφώσεως δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση πρόσθετο κόστος, αλλά παράγοντα δημιουργίας σημαντικής και πραγματικής αξίας για τον οργανισμό. Ήδη πολλές επιχειρήσεις μεταξύ των οποίων και η ALPHA BANK έχουν συνειδητοποιήσει το βασικό ρόλο που καλείται να παίξει η λειτουργία της κανονιστικής συμμορφώσεως, με αποτέλεσμα την απομάκρυνση από την αρχική στενή θεώρησή της και την αντίληψή της ως κωδικοποίηση καλής επιχειρηματικής πρακτικής.

Η σωστή αντίληψη της έννοιας της κανονιστικής συμμορφώσεως προϋποθέτει κατανόηση και ανταπόκριση απέναντι στις προσδοκίες των πελατών και των άλλων ενδιαφερομένων μερών (“stakeholders”), βελτιώνοντας με τον τρόπο αυτό την ποιότητα των εν λόγω σχέσεων. Η ύπαρξη καθιερωμένων και ενσωματωμένων διαδικασιών κανονιστικής συμμορφώσεως καθιστούν ταχύτερες τις διαδικασίες εγκρίσεως νέων προϊόντων και επιχειρησιακών πρωτοβουλιών και ενισχύουν το επιχειρηματικό μοντέλο μειώνοντας το επίπεδο του κινδύνου και κατά συνέπεια και το κόστος του κεφαλαίου.

Επιπλέον μία αποτελεσματική λειτουργία κανονιστικής συμμορφώσεως αποτελεί προϋπόθεση για την ορθή τήρηση των αρχών εταιρικής διακυβερνήσεως. Δεδομένου ότι συμβάλλει στη διασφάλιση των επιχειρηματικών συμφερόντων, η λειτουργία κανονιστικής συμμορφώσεως είναι κάτι περισσότερο από έλεγχος και για να είναι πλήρως αποτελεσματική έτσι ώστε να προκύπτουν τα μέγιστα επιχειρηματικά οφέλη, θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί η επιχείρηση.